

*Da li je masaža još danas medicinski indicirana?* Od mnogobrojnih masaža, koje se preporučuju samo mali dio se bazira na naučno-medicinskoj osnovi. Djelovanje klasične masaže na organizam se sastoji iz poboljšanja lokalne cirkulacije, reguliranja mišićnog tonusa, smanjenja edema u području venoznog i limfnog sistema, poboljšanja turgora i trofike muskulature, inhibiciji vegetativne disregulacije, psihičke relaksacije, smanjenja boli. Manuelna limfna drenaža djeluje u prvom redu tako, da se smanjuje edem. Kod masaže refleksnih zona tretman određenih areala tjelesne površine služi tome, da se normalizira poremećena funkcija unutarnjih organa. Dalje autori daju veliko značenje masaži periosta sa specijalnim analgetskim djelovanjem, kao i nutritivno-trofičkim, te značaj daju masaži kolona sa djelovanjem na peristaltiku crijeva i intraabdominalnih organa.

Ako se uzmu u obzir ova terapijska djelovanja masaže, onda je ona medicinski indicirana, kao i također nezamjenjiva kao monoterapija ili kao priprema za aktivnu kineziterapiju. (D. D. Hentschel, Therapiewoche 34:4401—4413, 1984).

Mirjana Miko

*Liječnje miofacijalne boli s indoprofenom i izotičnom fiziološkom otopinom: duploslijepo kontrolirano ispitivanje.* Lokalni anestetici koriste se dugi niz godina u liječenju miofacijalne boli. Zadnjih godina (1980) dokazano je da i izotonična fiziološka otopina ima isti učinak. Autori su usporedno, u obliku duploslijepog pokusa ispitivali učinak nesteroidnog anti-reumatika (indoprofen) i izotonične fiziološke otopine. U ispitivanje su uključena 42 bolesnika od kojih su 22 liječeni indoprofenom a drugih 20 sa izotoničnom fiziološkom otopinom. 160 mg indoprofena i 64 mg manitola kao placebo otopljeno je u 2 ml izotonične otopine natrijeva klorida. Bolesnici su primili po tri blokade jednog od navedenih preparata u vremenskom razdoblju od 2 do 4 dana, a injicirani su neposredno u bolna mjesta.

Mjeren je intenzitet boli prije davanja svake blokade i 7 dana nakon aplikacije zadnje blokade. Tada nije nađena razlika između načina liječenja. Dva mjeseca nakon toga bolesnici su ponovno ispitivani s namjérom da se ocjeni da li je nastupilo izlječenje, znatno poboljšanje, umjereno poboljšanje, stanje ostalo nepromjenjeno ili je stanje pogoršano. Nađeno je da je kod 22 bolesnika (50%) koji su primali blokade indoprofena i samo 7 od 20 bolesnika (35%) koji su primali placebo (fiziološku otopinu) potpuno izliječeni (Frost, A i Andersen, L.: Scand. J. Rheum., Suppl. 53:87, 1984).

Zrinka Jajić